

Velja po pošti: —
za celo leto naprej . . . K 60—
za en mesec . . . „ 5,50
za inozemstvo . . . „ 70—
V Ljubljani na dom
za celo leto naprej . . . K 58—
za en mesec . . . „ K 5—
V upravi prejemam mesečno . . . 4,50
Sobotna izdaja: —
za celo leto K 10—
za inozemstvo „ 15—

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Ročopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštno kranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 23.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 50.

Proti Jugoslaviji.

Nauen, 22. jan. (Lj. k. u. Brezlično.)
Kakor javlja »Temps«, nova, pod princem
Aleksandrom osnovana jugoslovanska država
na podlagi razmotrivanj o mirovni
konferenci alirancev ne bo pripoznana
navzlic ugovora nove srbske vlade. Na-
sprotno bo Črna gora pri mirovni konfe-
renci zastopana po posebnem odposlancu;
v tem se kaže začasno vsaj provizorno
priznanje njene neodvisnosti in nepripo-
znanje jugoslovanske države. Jugoslovanski
odbor v Parizu je protestiral v ofici-
elni noti zoper nepripoznanje in preno-
koval resen konflikt.

Agrarna reforma v Jugoslaviji.

Belgrad, 22. januarja. (Lj. k. u.) Jugo-
slov. dop. urad poroča: Kakor je znano, tvori
vprašanje pravične razdelitve zemlje enega
izmed največjih problemov naše države. V
smislu proklamacije regenta Aleksandra je
ministrski svet sklenil, naj se takoj začne z
rešitvijo tega vprašanja. Nujno potrebno je,
da se ta problem, vsaj v glavnih točkah, reši
še pred pomladansko setvijo. Zaradi tega je
ministrski svet že v eni svojih prvih sej imeno-
val posebno komisijo pod vodstvom mini-
stra za socialno politiko Korača. Ta komi-
sija je že ugotovila glavna načela agrarne
reforme in jih predložila ministrskemu svetu,
ki jih je odobril. — Reforma obsega štiri pa-
nože našega agrarnega vprašanja: kmet-
ski razmerje in kolonat, razdelitev veleposestev,
ureditev gozdnega vprašanja in revizijo se-
regacij. Kmetje in koloni (v Dalmaciji in na
Goriškem) postanejo takoj lastniki zemlje, ne
da bi s tem prevzeli kakršnekoli obveznosti
napram dosedanjim lastnikom. Te obveznosti
bo prevzela država, ki bo dosedanjim lastni-
kom izplačala ali enkratno odpravnino, ali
jim pa nakazala rento; onim pa, ki so pri-
pravljene, sami obdelovati zemljo, bo vlada
dala v zameno kako drugo zemljišče. — Glede
veleposestev bo vlada takoj izdala na-
redbo, ki prepoveduje vsako izpremembo
lastnine. Država bo ta veleposestva razde-
lila med one, ki si bodo hoteli služiti kruh z
obdelovanjem zemlje. Pri tem se bo ozirala
posebno na one kmete, ki danes ne morejo
živeti od svojega zaslužka, nadalje na inva-
lide, na kmetijske delavce in na one, ki imajo
vsled vojne veliko škodo. Dosedanjim last-
nikom veleposestev bo država odmerila pri-
merno odškodnino, vendar pa bo pri tem ne-
kaj izjem za ona veleposestva, ki bodo raz-
laščena brez odškodnine. Tako 1. velepose-
stva članov bivše habsburške vladarske hiše,
2. veleposestva dinastijskih sovražnih držav,
3. veleposestva, ki so jih lastniki dobili v dar
od bivše habsburške dinastije, in 4. velepo-
sestva, ki so bila pridobljena med vojno. Po-
sebna komisija bo odločevala, katera vele-
posestva naj se razdele. Oziroma se bodo mo-
rale predvsem na krajevne razmere. — Ve-
liki gozdni kompleksi bodo prešli v državno
last. Kmetje iz okolice bodo imeli pravico
pašnje in drvarstva. — Za izvedbo teh ve-
likopoteznih reform bo osnovan poseben dr-
žavni urad, kjer bodo zastopniki vseh intere-
siranih krogov. — Kakor je zvedel Jugoslo-
vanski dopisni urad, se bodo formalna dela
za te agrarne reforme začela v slovesni obli-
ki in sicer s posebnim manifestom regenta
Aleksandra, ali pa z objavo glavnih načel, ki
jih bo določil skupni ministrski svet.

Tolovajstva v Tinjah.

Poroča se nam: Danes sem dospel čez
Jezerški Vrh v Velikovec. Mojemu bratu
je posrečilo priti iz Grabstajna sem.
Pripoveduje, da so nemške tolpe posestvo
tinjske prošnje in cerkev grozno razde-
jale. Vsa oprava je pobita, pisarna, knjiž-
nica, vse na kose razdrobljeno, prostora
oplenjena in opustošena. Živino so Nemci
odvedli in poklali, celo vozove so odpe-
ljali.

Tudi cerkev kaže žalostne sledove
nemških kulturnih činov. S cerkvenimi
paramenti so se nemški vojaki našemili in
napravili maškarado v št. Petru in Grab-
stajnu.

Vovbre in Grebinj so zasedli Nemci
in kopičijo nad tamošnjimi Slovenci nebroj
gorja. Zavedne Slovence so trpinčili in od-
vedli, župnika v Grebinju so vozili v svin-
skem kotlu po trgu in ga zasramovali.
Župniku v Vovbrah se je slično godilo.

Nemške tolpe — o reči in disciplini-
ranem vojaštvu ne morejo imeti govora —
bi se takoj umaknile za ovec in Beljak,
če bi pritiskala nanje. Zazirana Jugoslo-
vanska vojska. Tisti ostrovojniki, ki so
bili od Nemcev naleteni na napad na Veli-

kovec, so večinoma zbežali in nočejo več
tvegati svojega življenja v slične namene.
Število nemških boljševikov torej ni veliko
— ni jim za to, da bi se bojevali, temveč
da bi le plenili in ropali.

Črni dnevi Istre.

Od nedelje, t. j. 12. januarja 1919 sem
že v beli Ljubljani. Dnevno berem Vaš
krasni dnevnik »Slovenec«, ali malo vi-
dim v njem popisov iz Istre! Ker me je
usoda prinesla sem, hočem vsaj jaz par
stvari povedati o naši Istri.

Življenje v Istri je dandanes za vsa-
kega Slovana naravnost nezno. Du-
hovniki, učitelji, sploh vsa hrvatsko-slo-
vanska inteligenca je izpostavljena naj-
besnejšemu preganjanju in barbarstvu
italijanske armade, oziroma karabinerjev.
Dan za dnevom vodijo duhovnike v zro-
por — najprej v Pazin in potem v Trst.
Jaz sam sem imel že dvakrat srečo priti
v njihove roke.

Ko so mi dne 15. novembra laški vo-
jaki vse v župnišču, v šoli in cerkvi raz-
bili in odnesli, sem se pritožil pri škofu v
Poreču. Ob povratku, ko sem hotel iti čez
Labin v svojo župnijo, me je laška faki-
naža v Labinu napadla in pretepla v pri-
sotnosti laških vojakov in potem so me
karabinerji odpeljali v Pazin in vrgli v ječo.
Drugi dan so me izpustili, toda nisem
se smel več vrniti v svojo župnijo, ampak
moral sem iti k župniku v Filipan pri
Vodnjanu. Tam sem bil do 22. decembra 1918
in na mojo prošnjo dobil sem od škofa 2
meseca dopusta, ker so bili moji živci
preveč razdraženi. Nastanil sem se v ka-
planiji Šajnu pri Barbanu v Istri in tam
obenem opravljal lahko službo, ker slu-
čajno ni bilo nobenega duhovnika. — Pa
tudi tu nisem imel miru pred laškimi ka-
rabinerji. Dne 6. januarja popoldne, ko
sem se ravno vračal iz cerkve, so me na
cesti karabinerji »in nome della lege« are-
tirali in me v talarju in bretu brez vsake
druge obleke in sploh brez vsega odpe-
ljali v Labin; tu sem moral čakati do tor-
ka brez jedi, na kar so me ob 9. odpeljali
v Pazin in vrgli v ječo, odkoder so me
brez vsake jedi popoldne odpeljali v Trst
na kvesturo. Tam so me spravili v smrd-
ljivo ječo, ki služi obenem v stranišče, na
gole deske brez vsake obleke in jedi. Šele
v sredo popoldne so me odpeljali v zapor
na »vita Tigora«, kjer sem dobil nekaj ku-
hane vode. Z menoi so bili tam zaprti dok-
torji: Poščič, Mogorovič, Fere-
tič in Cukar in aviatik Banfield. Vsak
dan so prignali tjakaj veliko množico Slo-
vencev in Hrvatov, seveda vse kakor naj-
večje zločince vklepane v verige. Dan za
dnevom jih gonijo na tribunal in jih obso-
jene v hudo ječo 2, 10 do 20 let) priženejo
nazaj. V soboto, dne 11. prosinca sem mo-
gel govoriti z dr. Poščičem, katerega sem
jedva spoznal — tako slab je videti. Sam
mi je rekel, da za njega ni več življenja!

Ker sem se zglasil kot Čeh in zahteval
da moram govoriti s češkim konzulom v
Tretu, sem dobil v soboto povelje, da mo-
ram proč iz Trsta in Venezije Giulie. V
nedeljo so me odpeljali karabinerji v Lo-
gates in tam brez denarja, živil in obleke
pregnali čez mejo. Zdaj sem v Ljubljani
pri č. oo. frančiškanih, kjer pričakujem
rešenje mojih zadev z ozirom na to, da so
me laški vojaki oškodovali za več kot
11.000 kron in ker je še moja sestra vedno
v Istri.

Pripomniti moram, da so italijanski
kulturovnosi razbili v moji cerkvi v Sv.
Lovrencu tabernakelj, raztresli svete ho-
stije pred oltarjem po tleh, monštranco in
ciborij razbili in odnesli, mašna oblečila
pa razrezali in uničili.

Drugim slovanskim duhovnikom se ne
godi nič bolje. Vsi se boje in ne vedo, kaj
bo z njimi, ker dan za dnevom pričakujejo
tudi oni moje usode (in nekateri so že za-
prti). Priporočam sebe in naše stvari v
Istri g. dr. Korošcu in drugim, ker druga-
če narod obupa, če ga pustimo brez po-
moči. Toliko za danes.

Ferdinand Hrdý, kanonik - župnik.

Iz Jugoslavije.

Neresnična poročila »Tagespost«.

Belgrad, 22. jan. (Lj. k. u.) Graška »Tages-
post« z dne 20. jan. poroča, da jugoslovanska
vlada namerava predlagati Nemški Avstriji,
naj sporni deli Koroške in Štajerske pridejo
na razgovor šele na mirovni konferenci. Tudi
zasedbe Maribora in Celja po Slovincih da
srbsko vrhovno poveljstvo ni odobravalo,
da pa soglašajo z dejstvom je zaradi tega, da
ne desavira svojih čet. Načelnik srbske mi-
sije polkovnik Milan Pribičević, ki je o sta-
lišču vrhovnega srbskega poveljstva poučen,
je izjavil zastopniku Jugoslovanskega dopis-
nega urada, da je ta trditve brez vsake pod-
lage in prosto izmišljena.

Proti madžarskim zavodom.

Zagreb, 22. januarja. (Lj. k. u.) Jugoslov.
dop. urad poroča: Z ozirom na sovražno po-
stopanje ogrskih denarnih zavodov napram
našim denarnim zavodom so hrvatski denarni
zavodi sklenili, postopati proti ogrskim zavo-
dom na enak način. Dokler Madžari ne iz-
preme svoje postopanje, naši denarni za-
vodi od ogrskih strank ne bodo sprejemali
gotovih in drugih vrednot in tudi ne izdajali.
Tudi ne bodo prevzemali na njihov račun ni-
kakih naročil.

Ban v Zagrebu.

Belgrad, 22. jan. (Lj. k. u.) J. d. ur. po-
roča: Danes je dospel semkaj novoimenovani
hrvatski ban dr. Ivan Paleček. Novi ban bo
stopil v zvezo z različnimi ministri, da uredi
vsa važnejša politična, gospodarska in finan-
čna vprašanja, kolikor se tičejo Hrvatske in
Slavonije.

Odlikovanja.

Belgrad, 22. jan. (Lj. k. u.) J. d. ur. poroča:
Prestolonaslednik Aleksander je podelil bi-
ševu banu Mihajloviču red sv. Save I. stop-
nje, bivšemu predsedniku slovenske Narodne
vlade Josipu Pogačniku red sv. Save II. stop-
nje in dr. Angjeloviču, šefu zagrebske policije,
red sv. Save III. stopnje.

Dr. Tresić-Pavičić.

Belgrad, 22. jan. (Lj. k. u.) J. d. ur. po-
roča: Z ozirom na razne komentarje, ki so se
pojavaljale v našem časopisju glede navzo-
čnosti dr. Ante Tresić-Pavičića v Parizu, češ
da se mudi tam kot tajnik gospoda Nikole
Pašića, je Jugoslovanski dopisni urad poob-
laščen izjaviti, da dr. Ante Tresić-Pavičić ni
tajnik Nikole Pašića in da se vođe ne mudi v
Parizu v kaki oficialni misiji, temveč da je od-
šel tjakaj popolnoma privatno.

Križevska škofija.

Belgrad, 22. jan. (Lj. k. u.) Jugoslovanski
dopisni urad poroča: Vprašanje zasedenja kri-
ževske škofije bo v najkrajšem času rešeno.
Bivši škof Julij Drohobecy je bil že pred
daljšim časom umirovljen. Na njegovo mesto
pride dr. Dionizij Nyarady, ki je že do sedaj
upravljal križevsko škofijo kot administrator
in je dobil od rimske stolice naslov križevske-
ga škofa.

Proti žigosanemu denarju.

Reka, 22. jan. (Lj. k. u.) Jugoslovanski do-
pisni urad poroča: Italijanski Narodni svet na
Reki je izdal naredbo, da javne blaginje na
Reki ne smejo sprejemati žigosanega jugoslo-
vanskega denarja. Da se pa vendar omogoči
promet, bo osnovana na Reki posebna banka,
ki se bo bavila z izmenjavanjem denarja po
kurzu, ki se ima šele določiti.

Zagreb, 22. jan. (Kot zasebna vest.) Dne
30. t. m. odide zopet direktni transport iz Za-
greba v Prago za visokošolce, ki želijo tamkaj
nadaljevati svoje študije. To je zadnji trans-
port v tem šolskem letu. Prijavitelj se je naj-
kasneje do 27. t. m. v akademski pisarni na za-
grebskem vseučilišču.

Belgrad, 22. jan. (Lj. k. u.) »Samouprave«
javlja: Pred nekoliko dnevi se je iz Mariborja
vrnila ameriška misija, 7 lekarjev, 12 sester,
7 šoferjev in 5 mehanikov. Razen tega je pri-
peljala 800 ton hrane, 60 ton bencina in 10
avtomobilov. Ostali bodo v Kotoru in ondi vr-
šili stalno dobrovoljno službo.

Proti Italijanem na Reki.

Belgrad, 22. jan. (Lj. k. u.) Z Reke jav-
ljajo: Zbog kravega dogodka z majorjem Mi-
ličem na Reki je s službeno brzojavko obve-
ščen poveljnik zavezniških armad in napro-
šen, da vloži najenergičnejši protest proti ta-
kemu zločinskemu postopanju in da se odredi
vse potrebno, da se prebivalstvo, častniki in
vojaki na Reki ščitijo; sicer se ne more jam-
čiti, da o prvi priliki ne bo mnogo resnejših
posledic, ker je to postopanje Italijanov raz-
srdilo vse naše vojake in častnike.

Netočnost g. Wastiana in drugo.

Gradec, 22. januarja. (Lj. k. u.) Dun. kor.
urad poroča: Začetkom današnje seje provi-
zorne narodne skupščine je deželni glavar dr.
pl. Kaan ob odobravanju zbornice ugotovil, da
kot čislani gost prisostvuje današnji seji skup-
ščine član ameriške komisije podpolkovnik
Miles. — Pred prehodom na dnevni red se je
javil k besedi poslanec Wastian in je stavil
na deželnega glavarja nujno vprašanje. Opo-
zarjal je na to, da ima na odlagi pogovor za

Inserati:
Enostolpna petlitvratna (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)

za enkrat . . . po 50 v
za dva in večkrat . . . 45 „
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:
Enostolpna petlitvratna K 1-
Izbaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

premirje entente pravico, zasedati strateško
važne točke v Avstriji. Te pravice pa nima
jugoslovanska Narodna vlada v Ljubljani, ker
sedanje jugoslovansko ozemlje bivše Avstro-
ogrške monarhije ne spada k ententi. To pri-
znava tudi merodajno slovensko časopisje, ta-
ko n. pr. »Slovenec« z dne 14. t. m., ki piše,
da ententa še vedno ni priznala Jugoslavije
in da je večina njenih pokrajin smatranih za
premagano ozemlje. Kljub temu je slovenska
Narodna vlada v Ljubljani zasedla štajerska
mesta in trge na deželni meji in celo popol-
noma nemške pokrajine in vlada tam brez-
mejno, zakar nima nobenega pravnega na-
slova. Govornik je v svojih nadaljnjih izjavi-
njih slikal postopanje jugoslovanskih mogot-
cev v teh krajih, ki hočejo ententi nuditi po-
polnoma napačno sliko o razmerah v teh po-
krajinah. Opozarjal je na zagotovila meroda-
jnih slovenskih političnih oseb, tako na na-
mestnika jugoslovanskega ministrskega pre-
sednika, dr. Korošca, ki je izjavil, da se v
prehodni dobi do sklepa miru v narodnem in
političnem oziru ničesar ne sme izpremeniti
na štajerskem. Slikal je na to nasilne zasedbe
ter nasilja proti nemškemu prebivalstvu na
Spodnjem štajerskem. Jugoslovani odstav-
ljajo od službe državne, deželne in občinske
uradnike in nameščajo na njihova mesta ju-
goslovanske. Do 15. t. m. so odstavili 128
poštinskih uslužbencev in 241 drugih nameščen-
cev, pri južni železnici pa 140 nemških
uslužbencev. V vseh ljudskih in meščanskih
šolah so uvedli slovenski pouk. Pri sodiščih
se nemščina trpi le v obveščanju s strankami.
Nemške napise na trgovinah so odstrani-
li nasiloma. Jasno je, da se trudijo, spre-
meniti po svojem postanku in svojem bistvu
nemški značaj teh naselbin. Wastian je nato
omenjal nasilni razpust občinskih zastopov
v raznih krajih ter slikal, kako so mirni nem-
ški meščani zaradi rabe nemškega jezika iz-
postavljeni različnim nasiljem. V zasedenih
krajih zatirajo nemško časopisje in groze gra-
škim listom z odtegnitvijo poštnege debita.
Jugoslovani strogo nadzorujejo brzojavni in
telefonski promet. Pisma morajo biti predana
na pošti odprta. Vohunski sistem raste po-
vsod. Slovenski listi ščuvajo proti nemškim
trgovcem; kdor hoče pošiljati svoje otroke v
nemške šole, mu groze z gospodarskim bojkotom.
V Ljutomeru groze onim, ki pošiljajo
otroke v nemške šole, da jim odtegnejo
krušne izkaznice. Nemške knjižnice so raz-
dejane. Nemške šole se spreminjajo v sloven-
ske ali v vojašnice. — Govornik je nato si-
kal postopanje generala Maistra in njegovih
čet proti nemškemu prebivalstvu in je končno
deželnega glavarja vprašal, ali je deželna
vlada pripravljena, s posredovanjem držav-
nega urada za zunanje stvari naznaniti vse
te dogodke vladj SHS v Belgradu, mirovni
konferenci v Parizu in nevtralnimi državami,
da se jugoslovanske čete kolikor mogoče
kmalu umaknejo iz spornega ozemlja, ki so
je zasedle protipostavno. Nasilstva je treba
odstraniti in legitimne uprave zopet vzpo-
staviti. Za tlačene manjšine v vseh drugih
pokrajinah je zagotoviti ono varstvo, brez ka-
teregega ni mogoč mirni in redni razvoj. — Vse
stranke so poslancu Wastianu ponovno pre-
kinile z vzkliki in mu na koncu govora burno
pritrdjevale. — Deželni glavar dr. pl. Kaan je
v imenu deželne vlade takoj odgovoril na
stavljeno mu vprašanje in je izjavil: Korošci,
ki jih je na koncu svojega vprašanja zahteval
predgovornik s posredovanjem državnega
urada za zunanje zadeve, smo že zdavnaj pod-
vzeli in jih energično nadaljujemo brez ozira
na dogodke, ki jih prinaša sleherni dan. Vsemu
je znano, da niso imeli ti koraki zaželenega
uspeha. Poslednje dni je bilo deželni vladi
mogoče, da opozori zastopnike ameriške ko-
misije prof. Coolidgea, ki biva kot gost v na-
šem mestu, na te razmere. (Klici: Bravo!) De-
želna vlada vo, da je dosegla pri dosedanjih
prizadevanjih za odstranitev nevzdržnih raz-
mer skrajno mejo potrpežljivosti. (Tako je.)
Dosedanje delovanje deželne vlade se je mo-
ralo v prvi vrsti ozirati na vsem znane težke
prehranjevalne razmere pri katerih bi vsako
motenje prometa bilo škodljivo za velike
dele štajerske. Drugi vzroki, ravno tako teht-
ni, se ne smejo iz lahko umljivih razlogov
razpravljati. Vendar moramo ugotoviti, da
nismo samo dosegli meje svoje potrpežljivo-
sti, temveč da smo jo celo prekoračili. (Zi-
vahni vzkliki: Jako dobro!) Deželna vlada ne
more in noče prevzeti odgovornosti, ako ne
more zajeziti upravičene elementarne nara-
ščajoče razjucenosti naroda. Prepustiti mora
odgovornost za vse, kar bi se dogodilo onim,
ki so proti vsakemu običaju civiliziranih na-
rodov poplačali našo ustreznost s tem, da so
videli v njej izpodbudo za nove napade in za
zatiranje. Upamo, da bo ves civilizirani svet
čul ta naš klic in da se bo odredilo vse, kar
je potrebno, da se prepreči najhujše. Ode-
diti se mora takoj izpraznitev protipravno
zasedenih ozemelj Murske in Dravske doline.
Če ni drugače mogoče, naj zasedejo ta ozemlja
čete neinteresiranih držav entente, predvsem
ameriške čete. (Tako je.) Mislim, da govo-
rim v smislu vse zbornice, ako izražam za-
upljivo nado, da se bodo zahteve človečan-
stva še nadalje zatirane. Od svojih doseda-
njih sovražnikov ne pričakujemo ne naklo-
pnosti, ne podpiranja, temveč samo nepri-
stransko pravico, ki stoji na čelu Wilsonovih
zahtev za novi red sveta. V tej nadi pričaku-
jemo zaupljivo nadaljni razvoj. Deželna skup-
ščina in prebivalstvo Nemške štajerske bo-
dita preverjena, da se deželna vlada ne more

in ne bo postavila v nasprotje z ljudskim mnenjem. (Burno odobravanje.) Skrbel bom zato, da se objavi vprašanje poslanca Wastiana, moj odgovor ter izjava zbornice po državnem uradu za zunanje stvari kar najhitreje pristojnim zastopstvom zaveznih držav, posebno tudi belgijski vladi.

Gosp. Wastian si je v svojem govoru dovolil mnogo čudnih netočnosti. Tako si je n. pr. citat iz »Slovenca« od 14. t. m. enostavno izmislil. Neresnična je dalje izjava, ki jo podtika dr. Korošcu. Kar predstavlja kot nasilje, je edino odprava dosedanjega nemškega nasilja. Ali ni naravno, da se slovenski otroci uče v šoli slovenski in da med slovenskim ljudstvom uraduje slovenski uradnik? Nemci se še vedno ne znajo prilagoditi dejanskim razmeram in hočejo ostati naivni do konca.

Mirovni posvet.

Pariz, 21. jan. (Lj. kor. u.) Dun. kor. ur. »Agence Havas« objavlja uradno vest, da je bilo v tork posvetovanje predsednika Wilsona, kakor tudi predsednikov in ministrov za zunanje stvari združenih in asociiranih držav v navzočnosti zastopnikov Japonske in sicer v poslopu ministrstva za zunanje stvari. Popoldne je danski poslanik Scavenius obširno poročal o položaju v raznih delih Rusije. Popoldne se je posvetovanje o istem predmetu nadaljevalo in upajo, da bodo v seji v sredo jutraj formulirali končni predlog. Razpravljali so tudi o načinu razdelitve dela na konferenci.

Curich, 22. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad. Poljaki bodo na mirovni konferenci zahtevali Gdansk in obale, nadalje zahodno Prusko, okraja Bygow in Elblag, na vzhodu pa one meje, ki so jih imeli Poljaki l. 1772. Visla naj bi bila žila, ki bi spajala Poljsko z zahodom. Na mirovni konferenci bodo Poljsko zastopali Dmowski, Paderewski in Wasilewski.

Poljaki in Ukrajinci.

Papež posreduje med Poljaki in Ukrajinci. Lvov, 22. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tiskovni urad. Listi poročajo, da bo papež posredoval med Poljskim nadškofom in ukrajinskim metropolitom poljski in ukrajinski narod, naj prenehata s sovražnostmi, predvsem zato, ker se je sešla v Parizu mirovna konferenca, ki obeta rešiti vsa sporna vprašanja.

Angleško-francoska mislija na Poljskem. Krakov, 22. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tiskovni urad poroča: V Krakov je došla angleško-francoska mislija, da prouči teren poljsko-ukrajinskega bojišča in posreduje za premirje med Poljaki in Ukrajinci. Angleški polkovnik Wade je odpočival v Grodeck, da stopi v zvezo z ukrajinskimi pooblaščenici.

Vojno poročilo. Stanislawow, 22. jan. (Lj. k. u.) Ukrajinski tiskovni urad poroča: Poročilo generalnega štaba ukrajinskega: Severozahodno od Lvova so napadli poljski oddelki Dubrivko in so prodali vanjo. S pomočjo prebivalcev se je posredilo jih s protinapadom zopet pregnati. Pri Mikurzynu se bojujejo. Drugod na fronti je mir.

Nemčija.

Berlin, 22. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: V Berlinu je izbruhnila nova stavka. V znak protesta proti umoru Liebknechta in Roze Luxemburgove je delavstvo planiralo in elektrarne pričelo stavkati. Mesto je v temi. Električne železnice ne obratujejo, mnogo restavracij, gledališč in kavarn je zaprtih. Tudi mnogo časniskih podjetij, ki ne proizvajajo električnega toka sama, je prisiljenih, časno ustaviti izdajo listov. Brzojavne in telefonske zveze so deloma prekinjene. V Lipskem je delavstvo elektrarne zapustilo delo. Lipsko je brez luči; prav tako tudi Brunnvik in Halle. V teh dveh mestih je stavka splošna.

Berlin, 22. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Včeraj so izbruhnili tukaj novi nemir, zlasti na anhaltskem kolodvoru in pri belgijskih vratih, kjer so se razvili pravcati boji z ročnimi granatami. Stavkujoči delavci so uprizorili demonstracijski obhod.

Rotterdam, 22. jan. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslov. tisk. urada poroča »Daily Mail«: Angleška vlada je izjavila svoje nezanimanje v vprašanju združenja Nemške Avstrije z Nemčijo. Končni sklep v tej zadevi pa je pridržan skupnemu posvetovanju entitnih sil.

Nauen, 22. jan. (Lj. k. u.) Brezlično. Nemška komisija za premirje poroča, da bo entita po izjavi maršala Focha v Trierju izveršila pomorski transport nemških, sedaj v Nikolajevu zbranih vojakov (približno 25.000 mož) kakor tudi nemških čet in civilnih ujetnikov v Haider paši, kakor hitro dospe privolila izjava alijanecev.

Berlin, 22. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Dopsnik lista »Zeit« javlja, da izda berlinska vlada v kratkem razglas, v katerem se razveljavljajo zasebne posestne pravice glede rudnikov in veleposresta.

Volitve v Nemčiji.

Nauen, 22. jan. (Lj. k. u.) Brezlično. Iz znanih rezultatov prihaja vtis, da izhajajo večinski socialisti demokrati kot najmočnejša stranka iz volitev in da bo demokratska stranka brezdvomno načelovito meščanskim strankam. Zato se more domnevati, da bosta večinska socialna demokracija in nemška demokratska stranka, opirni na pretežno večino naroda in narodne skupščine, mogli sestaviti skupno vlado. Izmed poslancev, ki jim je mandat že skoraj gotov, bi bil imenovati nemški nacionalni grof Posadowsky, neodvisni soc. demokrat Haase, odstavljivi policijski predsednik v Berlinu, neodvisni social. demokrat Eichhorn in nemški demokrat, bivši državni tajnik dr. Dernburg.

Berlin, 21. jan. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Po dosedanjih neuradnih poročilih je izvoljenih 415 poslancev iz 36 krogov od skupnih 421 poslancev brez Alzacije-Lotaringije. Manjka samo še izid iz 27. volilnega okraja, iz Renske Palacije. Od izvoljenih pripada 34 nemškonacionalni ljudski stranki, 46 krščanski ljudski stranki, 22 nemški ljudski stranki, 76 nemški demokratski stranki, 162 socialno-demokratski stranki, 24 neodvisni socialno-demokratski stranki. Nadalje je izvoljenih 11,

ki ne pripadajo nobeni frakciji, in sicer 4 Veliki (3 v Hanovru in 1 v Stadeju), 1 kmetiški in poljedelski demokrat v Slezvik-Holsteinu, 4 pristasi Bavarske kmetijske zveze in 2 zastopnika Vrttembergke kmetijske in meščanske zveze.

Aretacije Spartakovcev.

Berlin, 22. januarja. »Vorwärts« poroča, da so v Berlinu od 11. januarja naprej aretirali nad 12.000 Spartakovcev; od teh jih je še nad polovico zaprtih.

Za interniranje Hohenzollerncev.

Zeneva, 22. jan. Pariški vladni listi zahtevajo, naj člane rodbine Hohenzollern internirajo v neki francoski koloniji.

Razna poročila.

Italijanska agitacija.

Pariz, 22. januarja. (Lj. k. u.) Jugoslov. dop. urad poroča: Italijani in Rumuni razvijajo za svoje zahteve veliko agitacijo, sirijsko brošuro in poizkušajo, pridobiti javno mnenje za svojo stvar. Poslužujejo se vseh možnih sredstev, posebno tudi potvarjanja statističnih in zgodovinskih podatkov. Italijani dokazujejo, da je njihove meje že ugotovili londonski pakt, Rumuni pa utemeljujejo svoje zahteve s tem, da jim pripada vsa južna Ogrska do Donave. Jugoslovanski krogi opozarjajo ententne državnike na to, da taka nezasišljena italijanska in rumunska agitacija povzroča veliko vznemirjenje vsega jugoslovanskega naroda.

Madžari prosijo pomoči — Italijo.

Lužano, 22. jan. »Secolo« poroča iz Rima: Nekaj dni že se mudi v Rimu izredno ogrsko odposlanstvo, da razloži italijanski vladi veliko nevarnost, v kateri se Ogrska nahaja vsled okupacije od strani Jugoslovancev, Čehoslovancev in Rumunov. Madžari prosijo italijansko vlado pomoči. Italiji bo zagotovljena večna hvalažnost Mežarov. Ogrska želi, naj Reka pripada Italiji. Če bo pa Ogrska ugonobljena, bo tudi Reka izgubila vso bodočnost.

Boljševiki obkolili 150.000 Nemcev.

Berlin, 22. januarja. Boljševske čete so popolnoma obkolile Harkov. O usodi nemške armade, ki se nahaja v mestu in ki šteje 150.000 mož, ni doslej še ničesar znanega. Boje se, da se bodo morali udati boljševikom.

Vojni dobijkarji plačujejo davek z vojnim posojilom.

Dunaj, 22. januarja. V Nemški Avstriji, posebno na Dunaju so velike zneske davka na vojni dobijek plačali v vojnih posojilih. Po davkarjih leži za mnogo sto milijonov zadolžnic vojnega posojila.

Portugalska monarhija?

Madrid, 21. jan. (Lj. k. u.) »Agence Havas« poroča: Na mejo dospela brzojavka iz Porta javlja, da so včeraj zvečer proglasili pred mestno hišo monarhijo v navzočnosti čet. Le v Valenci de Minho se je branil tamonajši poveljnik, odstraniti republikansko zastavo, češ, da ni premagan od monarhistov. Zdi se, da pridobiva monarhistično gibanje tal tudi v Lizboni. Številni republikanci beže na Španjko.

Živila za nevtrale in premagance.

London, 21. jan. (Lj. k. u.) Reuterjev urad poroča, da bodo v dveh ali treh tednih zopet plule po morju nemške trgovske ladje, in sicer pod kontrolo zaveznikov. Zlasti bodo dovažale prejšnjim sovražnikom živila. V interesu človečanstva in javnega reda je, takoj pomagati osvobodnemu ozemlju in sovražnim deželam. Namerava se dovoliti Nemčiji, da bo uvažala večjo množino živil, posebno žita, kondenziranega mleka in masti.

Krajevnim odborom in kmetičkim zvezam S. L. S.

Vsled sklepa zbora zaupnikov V. L. S. z dne 16. t. m. v Ljubljani vabi načelstvo V. L. S. krajevnih odborov in načelstva kmetičkih zvez na zborovanje, da izvolijo po enega odposlanca in njegovega namestnika v Pokrajinsko veče.

Na istem zboru bodo volili načelniki krajevnih odborov vsakega sodnega okraja po dva člana v vodstvo S. L. S.

Zbore naj se za glavarstvo: Črnomaljsko v Črnomlju v nedeljo, 26. januarja 1919 ob 8. uri zjutraj v šoli; kamniško v Domžalah v ponedeljek, 27. januarja 1919, ob 2. uri popoldne v Društvenem domu;

kočevsko v Ribnici v nedeljo, 26. januarja 1919, ob 3. uri popoldne v Društvenem domu;

kranjsko v Kranju v ponedeljek, 27. januarja 1919 ob 11. uri popoldne v Ljudskem domu;

krško v Krškem v sredo dne 29. januarja 1919, ob 10. uri popoldne v hotelu Gregorič;

ljubljske okolice v Ljubljani v nedeljo, 26. januarja 1919, ob 10. uri popoldne v hotelu »Union«;

logaško na Blokah v nedeljo, dne 26. januarja 1919, popoldne po večernicah v Izobraževalnem društvu;

novomeško v Kandiji v ponedeljek, 27. januarja 1919, ob 2. uri popoldne v Posojilnici;

radovljiško v Radovljici v ponedeljek, 27. januarja 1919, ob 3. uri popoldne pri Kunsteljnu;

za litjski sodni okraj v Smartno pri Litiji v ponedeljek, dne 27. januarja 1919, ob 11. uri popoldne v Društvenem domu;

za višnjegorski sodni okraj v Višnjigori v ponedeljek, dne 27. jan. 1919, ob 3. uri popoldne v Društvenem domu.

Politične novice.

Vabilo na Jugoslovanski shod, ki se vrši v nedeljo, dne 26. prosinca 1919, v Guštanju v Meziški dolini na Koroškem. Vspored: Ob 9. uri slavnostna sv. maša na glavnem trgu. Po sv. maši zaprisega Koroških jugoslovanskih vojakov in slavnostni govor. Jugoslovanci! Pridite v obilnem številu na ta shod, kjer proslavimo našo svobodno Jugoslavijo in obenem protestiramo proti nesramni požrešnosti Nemcev in Italijanov. V nedeljo vsi v Guštanju!

Kakšni Italijani žive na slovenskih tleh? Italijani, ki so se — upamo ne več za dolgo — vgnezdili v naših lepih krajih, bodo brezdvomno hoteli izrabljati med drugim tudi okolnost, da je ponekod na Notranjskem več družin s pristnimi italijanskimi imeni. S tem bodo morda hoteli dokazovati, da imajo pravico do teh pokrajin, zlasti, ker se tudi dobe — dasi redke — družine, ki niso mogle pozabiti svojega italijanskega pokolenja in ki so rode med seboj kramljale italijanski. — Kakšni Italijani pa so to? Pač povečini taki, ki so prišli v naše slovenske kraje s — trebuhom za kruhom; ljudje, ki so prinesli vse svoje premoženje povezano v žepni rutici; ki so se odebili pri nas in si napolnili mošnjičke ne toliko s pridnostjo, kakor s slepo srečo. — Saj le tuju srečo svit se v Kranji žari. Kot navadni delavci, zidarji, ogljarji itd. so prišli Italijani in se naselili po naših krajih. Še drugače! V dobi, ko je bila podrobna kupčija s Trstom bolj razvita, in so zlasti naše podjetne ženske vozile tja posebno kokoši in jajca, je prišlo več italijanskih nezakonskih otrok ali sploh »najdenčkov« na Kranjsko. Znanih mi je več takih »pristnih« Italijanov, ki pa seveda o italijanski nima niti pojma več. Resnici na ljubo bodi namreč povedano, da so postali potomci takih ljudi — prav dobri Slovenci. — Če bi torej padlo Lahom v njihove objestne glave, da bi se hoteli morda sklicevati na take privandrance, in tako utemeljevati pravice »materne Italije« do teh svojih otrok, potem naj se jim pove, da ima ta mati k večjemu pravico do otrok samih, ne pa do naše zemlje, ki jih je kot tuje gostoljubno sprejela, redila in jim v svoji svetovnoznani dobroti celo priznala domovinstvo. Toliko v opomin, ker ni izključeno, da se bodo Lahi sklicevali na te vrste laških naselbin. To bi bilo seveda ravno tako, kakor če bi mi Slovenci zahtevali zase pol Amerike, ker bivajo ondi Slovenci. F.K.

Krajevni odborniki in zaupniki S. L. S. iz višnjegorskega okraja se opozarjajo na zborovanje v Višnjigori v ponedeljek, dne 27. t. m., ob pol 9. popoldne v Društvenem domu.

Shod S. L. S. na Dovjem, izborni obsekan, je sprejel dne 19. t. m. soglasno oster protest proti zaslanju in postopanju Italijanov v jugoslovanski pokrajini in proti neustojnim nametom na Koroškem.

Učiteljstvo in S. L. S. Čudno razmerje moči je nastopilo v višjem šolskem svetu. Svobodnomiselno učiteljstvo ima v njem dva zastopnika in mestna občina je poslala kot zastopnika staršev še tretjega. Nikakor ne razumemo, kako naj bo edini svobodnomiselni učitelj zastopnik staršev, ko je vendar ogromna večina ljudstva proti svobodnomiselstvu. Se huje pa občutimo, da učiteljstvo Slovencev zveze doslej nima v višjem šolskem svetu niti enega zastopnika! Kako je mogoče odlašati z odpravo te krivice? Jugoslavija se ne urejajo nasilno, ampak z globokim umenjanjem pravičnosti. Vemo, da Narodna vlada ni imela namena, ustvarjati takega razmerja, a kot živ in močan organizem mora vlada čutili, kje tiči zlo in kako ga odpraviti. Če svobodnomiselno učiteljstvo hoče trkati na svojo veliko večino, s katero si je mandate osvojilo, greši proti pravnemu demokratizmu, ki hoče, naj se zdravo uveljavijo vse sile. Kolikor pa je večinski princip veljaven in za red naravnost potreben, gre prvenstvo ravno učiteljstvu Slovencev. Zakaj ves narod je tisti, ki bo odločevali nosilci oblasti, narod pa v ogromni večini stoji za krščanskim učiteljstvom. Zadnji shod V. L. S. se je za Slomskovo zvezo oglašil z elementarno viharostjo. Poslušajte glas ljudstva!

Narodni šovinizem ljubljanske vlade imenuje »Grazer Tagespost« dejstvo, da se naši zastopniki niso v doli predznanjem nemškim zahtevam ob sklepanju premirja na Koroškem. To je pa res lepo! Kdaj pa bi gospodje ne bili šovinisti? Če bi lepo pustili vse koroške Slovence, da jih požre nemška kuga, kaj ne? Če bi izročili naše brate nemškemu preganjanju in raznarodovanju. Če bi pustili Nemce, da bi se v Ljubljani kazali rožičke, kot so jih do zdaj? Težko se je pridruiti gospodu, da mu je hlapec postal enakoveren gospod. Pa se bo treba pridruiti in tedaj bo pojem šovinizma vse nekaj drugega.

Brošura o istrskem vprašanju. Na Hrvaškem bo izšla te dni brošura o istrskem vprašanju, pisana v francoskem jeziku. V nji bo v jasnih potezah očrtana prošlost Istre, nesramen boj avstro-italijanske politike proti slovenskemu ljudstvu, ki tvori še danes večino. Brošura podaja tudi karakteristiko renegatov, ki stoje danes na čelu iredentistov in imperialistov.

Kdo je kršil premirje? Ljublj. kor. urad je s pristojne uradne strani pooblaščen, da z vso odločnostjo zavrne iz Celovca datirano trditve, ki jo objavljajo danes semkaj dospeli graški listi, češ da so Slovenci pred kratkim na Koroškem kršili premirje. Dejstvo je v resnici to-le: Dne 18., 19. in 20. t. m. je nemško vojaštvo, ne oziraje se na sklenjeno premirje, obstreljevalo naše oddelke v velikiškem okraju. Ko je dne 21. t. m. iznova pričelo obstreljevati naše vojaštvo, je poveljnik jugoslovanskih čet v svrhu, da napravi konec zlobnemu obstreljevanju po nemških kršiteljih premirja, zaukazal napad z ognjem na nemške postojanke. Po naključju je postalo žrtev tega izzvanega napada Birkšmidovo veleposestvo. Po tej odločni obrambni akciji je nemško vojaštvo prenehalo s svojim, sredi premirja ponavljajočim se streljanjem v tem delu koroškega spornega ozemlja in zdaj vlada tamkaj mir. Jugoslovansko vojaštvo se danih povelj strogo drži in se ne poslužuje orožja. Nemško vojaštvo pa prej ko slej na mnogih mestih oboroženo patrolira in strelja na Jugoslovane. — Iz navedenih podatkov se da jasno posneti, kdo nosi krivdo na kršenju premirja.

Potreben popravek. »Riječ SHS« se je ozrla na »Slovenca«, ki je odklonil očitke, da so stranke krive, če se ne doseglo diplomatsko priznanje Jugoslavije, in piše: »Ni nobena mistifikacija, ker smo pred kratkim rekli, da

smo se z narodnim ujedinenjem obotavljali do zadnjega časa, tako da naši diplomati ni ostalo niti dovolj časa, da dosežejo priznanje naše državnosti. To je splošno znano dejstvo. Ta konstatacija ni prijetna »Slovencu« in to je razumljivo. Tudi njegovi ljudje so pomagali, da se ujedinenje zavleče. Ali mar »Slov.« misli, da se je pozabilo, kakšne zahteve so stavljali njegovi ljudje prve dni osvoboditve, zahteve, ki bi praktično enostavno onemogočile ujedinenje? Zagrebški list nas torej predstavlja kot krivce, da se ujedinenje ni izvršilo. In kakšne so tiste zahteve, ki so ujedinenje preprečile? Mi smo tedaj zapovedali, da stopimo v direktno zvezo z dr. Korošcem in dr. Žerjavom, ki sta tedaj s Pašičem in Jugoslovanskim odborom reševala isti problem ujedinenja kot narodno veče. Ali se to zdi v zahtevah, Zagrebu tako bedasta zahteva? Ali ni čisto naravno, da moramo vedeti, kaj sklepa srbski zunanji minister z našimi zastopniki o ujedinenju, če hočemo to ujedinenje izvesti? A ko so nam rekli, da je ujedinenje brez Pašiča in Korošca potrebno, da dobi država priznanje, smo bili tudi za to — ravno ker smo hoteli doseči priznanje. Pohiteli smo z ujedinenjem, od tega je minilo mnogo časa, a priznani vendar nismo. Očitke, da smo mi tega položaja krivi, je prav tako neutemeljen, kakor očitke starčevičevskega »Hrvat«a, da smo mi krivi sedanjega položaja, ker smo odlašali z ustanovitvijo Narodnega veča, tako dolgo, dokler ni vstopila vanj tudi koalicijska, katere glasilce je »Riječ«. Rikriminacije niso dobra polemična metoda.

Okrajni šolski svet v Marenbergu razpuščen. Narodna vlada SHS v Ljubljani, oddelek za uk in bogocastje, je razpustila okrajni šolski svet v Marenbergu ter poverila njegove posle do nove sestave okrajnemu glavarju SHS v Slovenjgradu.

Lahi vrgli na cesto 190 slovenskih družin. V Trstu so imeli državni železničarji svoje hiše provizijskega fonda v katerih so stanovali. Lahi pa so te družine, ki so po večini slovenske, kratkoma vrgli na cesto. Doselej so vrgli na cesto 180 uslužbencev z družinami, skupno okrog 360 oseb. Lahi ne poznajo nobenega usmiljenja in ubogi ljudje so na cesti.

Masaryk lojalna. Čehoslovski tiskov. urad poroča: Z ozirom na vesti zagrebških listov, da predsednik Masaryk ni ravnal lojalno proti Jugoslovancem, je Čehoslov. tiskovni urad pooblaščen izjaviti, da so tozadevne vesti prazna izmišljotina. Prav tako dementira Čehoslov. tiskovni urad vse vesti dunajskih listov o uporu praškega pehotnega polka 28 in praškega strelskega polka št. 8.

Voina napoved Čehov Poljakom. Kot se javlja z Dunaja, je vojna napoved med Čehi in Poljaki v najbližnji prihodnosti. — Če ni to samo želja Nemcev, ki so videli že mnogo rac, pa resnice malo.

Poljska vlada priznana. Nauen, 22. jan. (Lj. k. u.) Brezlično. Kakor poroča pariški »Excelsior«, je angleška vlada baje pripoznala sedanjo poljsko vlado s Pilsudskim na čelu.

Delavski nemiri v Italiji. V Milanu je prišlo do burnih spopadov med posameznimi socialističnimi strujami. V tepežu je bilo ranjenih več oseb. Mnogo policajev je bilo ranjenih s kamenjem. Na stotine oseb so aretirali. Središče Milana je oblegano od policajev. Pri nemirih je bilo nad 80 oseb lahko ranjenih.

Švicarski predsednik v Parizu. Pariz, 21. jan. (Lj. k. u.) »Agence Havas« poroča: Predsednika švicarske zaveze Adorja je na kolodvoru sprejel predsednik Poincaré. Adorju, vozečemu se v svoj stan, je prirejalo prebivalstvo prisrčne ovacije.

Meščanska republika v Nemčiji. »Tagespost« pravi, da je lažnjiva trditve, da imajo socialisti v Nemčiji večino. Oni so v manjšini, večino pa imajo meščanske stranke tudi v republikah, ki ne more biti tedaj socialistična, ampak meščanska. — Dalje pravi: Kar je do brega v socialističnih strankah, to imajo tudi meščanske, ki niso s preteklostjo obračunale nič manj energično, kot socialisti. Poleg tega pa so blazni dnevi v Berlinu dokazali dosti jasno, kam pelje socialna demokracija, ki bi hotela iztrebiti meščanstvo. Nobenega dvoma ni: Nemčija in Nemška Avstrija so za meščansko republiko.

Nemški proletarijat in krivda vojske. List »Zvon« polemizira z »Glasom Svobode«, ki je dejal za časa berlinske revolucije, da je Berlin najsocialističnejše mesto na svetu in da so v Berlinu vodile osvobodilne borbe vedno najboljše glave socializma. Poleg tega še trdi, da so berlinski delavci ostali tudi za časa svetovne vojske dosledni svojim načelom. »Zvon« ima prav, da na to zelo krepko odgovarja. Pravi: Tako se piše o onem nesramnem Berlinu, ki je povzročil svetovno vojsko, prelil potoke svetovne krvi, uničil Belgijo, Francosko, Srbijo in Rusijo, in je hotel podjarmiti cel svet. To ni bila samo želja militarističnega, ampak tudi proletarijskega Berlina. Kdo je ubijal, zažigal, skrunil, ropal, obešal, burzoval, ali proletarijski Berlin? Kdo je bil predstavitelj nemške militaristične bestije? Kdo je začel vojsko leta 1914, kravali Viljem ali »najsocialističnejše mesto Berlin? Ali bi se bil upal Viljem začeti vojsko, da ni proletarijat s takim burnim veseljem pozdravil razglas? Za koga je osnoval Viljem na Francoskem javne hiše, v katere so peljali mlade hčere francoskega naroda, če ne za »zavedni revolucionarni nemški proletarijat? Ali je kdo protestiral? »Vorwärts« se zadovolji, da napiše: »Gorje poraženim!« Kdo je gazil Srbijo, razdeljal Belgrad? Kdo je gazil svobodo srbskega in belgijskega naroda, če ne nemški proletarijat? Kar ni mogla storiti Avstrija, je storila s svojim »socialističnim« proletarijatom Nemčija. Pojte v Srbijo gledat razdeljanje in v Belgijo, da boste spoznali nemški proletarijat. Kdo se je klanjal Viljemu, poslušal njegove zapovedi, ploskal njegovim govorom? Zopet ljudstvo, »revolucionarni« proletarijat. Kdo je dušil rusko revolucijo, kdo je streljal na rusko rdečo zastavo v strelskih jarkih? Zopet ta »zavedni« proletarijat. Kdo je prepodil ruskega vojaka revolucije, ki je prišel, da se vrne z nemškim vojakom proletarcem, če ne on, hincev, ki je hotel ohraniti krvavo krono hohenzolnersko? Kdo je obešal revolucionarce v Galiciji, Poljski, Ukrajini, Rusiji? Kdo je hotel osvojiti Moskvo in Petrograd? Kdo je potajpal ladje na morju in opravljal službo najprijetljivejšega pomorskega roparja v zgodovini, potajpal tisoče življenj, če ne ta proletarijat, ki ga »Glas Svobode« kuje v zvezde? Tako piše in konča: »Ko pa je zmaga pravica nad krivico in je krvava Viljemova krona padla v prah in krvavo blato in so padle poslednje nade nemških barbarskih »revolucionarcev«, da bi osvojili svet, je to dejstvo samo izzvalo revolucijo, ki izvira iz poraza. Nikdar pa ne bi bilo prišlo v Nemčiji do re-

volucije, če bi bila zmaga ona, in bi se lahko raztegnila s svojim barbarskim delom po vsem svetu. Govoriti o revoluciji narodnosti ljudstva, ki je organiziralo najhujši militarizem sveta, mora le oni, ki ne poznajo ljudstva in zgodovine revolucije.

MARIBORSKI OKRAJNI ZASTOP V SLOVENSKEH ROKAH.

Maribor, 22. januarja. (Lj. k. u.) Mariborski okrajni zastop je imel 21. t. m. prvo sejo pod predsedstvom vladnega komisarja dr. Leskovića. Izdelani so bili pri tej seji podrobni načrti za zgradbo novih okrajnih in za temeljito popravilo starih okrajnih cest, ki so v slabem stanju. Sprejeti so bili tudi drugi gospodarski predlogi.

IZGNANI SLOVENSKE KAPUCINI IZ LIPNICE.

Maribor, 22. januarja. (Lj. k. u.) Lipniški župan je zahteval od predstojništva kapucinskega reda v Lipnici, da zapusti samostan zaradi javne varnosti kakor tudi zaradi varnosti samostana samega. V tem samostanu so bili trije slovenski očetje in en slovenski brat. Ta korak je posledica sistematičnega brisanja proti Slovincem, ki se ne ustavlja niti ob zidovih samostanskih. Izgnanci so že odpotovali v Celje.

PREKMURSKI SLOVENCJI ZA JUGOSLAVIJO.

Maribor, 22. jan. (Lj. k. u.) V Beltincih v Presmurju je 17. t. m. neki protestant dr. Obal Bela sklical shod z namenom, da bi se ljudstvo izrazilo za Madžare in proti Jugoslaviji. Ker pa so se ljudski zaupniki napram sklicatelju v jako energični obliki izrazili proti takemu shodu, je bil shod dan poprej odpovedan. Iz bližnjih krajev se je zbrala taka množica, da se je lotila Madžarov nervoznost. Dr. Obal pa je kljub temu hotel izraziti priliko in je nastopil predlogom, naj ljudstvo izjavi, da želi imeti obljubljeni sodišče v Beltincih ali pa v Dolenji Lendavi. Upal je namreč, da se mu posreči s pomočjo svojih pristašev premotiti narod tako, da bi se izrazil za Dolenjo Lendavo in iz tega nameraval skovati nekakšen plebiscit, ga hočejo prekmurški Slovenci ostati pod Madžarsko. Ta načrt dr. Obala je preprečil mlad Slovenec Erjavce, ki je ljudstvu pojasnil stvar. Na njegov poziv: »Kdor je za Jugoslavijo, k meni!« so stopili vsi enodušno na njegovo stran. Ker se dr. Obal še vedno ni hotel vdati, ga je ljudstvo kratkoma poglajalo raz govorniško mesto. Z živjo-klici za Jugoslavijo so se potem razšli.

Dnevne novice.

— Umrl je v Zagrebu v starosti nad 70 let bivši veliki župan in znani hrvatski književnik Budisavljevič, oče dr. Srdjana Budisavljevića.

— Zavod za pospeševanje obrti se izpremeni v obrtnopospeševalni urad države SHS.

— Koroška pošta. Dne 8. novembra 1918 sem oddal frankovano dopisnico, naslovljeno na upravništvo »Mira« v Celovcu z reklamacijo, ker nisem prejel dotične »Mirove« številke. — Ta dopisnica se mi je vrnila dne 20. januarja 1919, ne vem od kod, z dvakratno oznako »Zurück« — enkrat z višnjim svinčnikom, drugič z debelim tiskopisom. — Seveda je krivda pri pošti neke na Koroškem, v deželi nadute švabske kulture. — Mislimo, da je oster protest proti zavračanju slovenske korespondence nujno potreben, ker nimamo pač nobenega povoda, da bi morali na lastni zemlji požirati neslanosti nemško-nacionalne pošte uprave na Koroškem. — Fran Kristan.

— Društvo slovenskih zdravnikov vabi svoje člane na redni občni zbor, ki se vrši dne 30. januarja ob 4. uri popoldne v magistratni zborni dvorani. — Obenem naznanja, da bo imel g. dr. Matko v deželni bolnici 7 dnevni teoretično-praktični tečaj o patologiji in terapiji malarije, ki se začne v sredo ali četrtek (29. ali 30. t. m.). Čas predavanja od pol 8. do 9. ure popoldne. Zdravniki, ki se nameravajo tečaja udeležiti, naj se prijavijo vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov do torka 28. t. m.

— Dr. Löschner-Maderjeva ustanova za vdove in sirote zdravnikov za l. 1919. se bo razdeljevala v februarju. Prošnje, opremljene z oblastveno potrjenim spričevalom, je poslati odboru društva slov. zdravnikov do dne 15. februarja.

— Bakreno galico bo začela naša država sama proizvajati. Narodna vlada je pooblastila poverjenika za javna dela, naj izvrši vse priprave za ta namen, da bodo naši vinogradniki čimprej lahko dobivali modro galico.

— Sol in vžigalce za Slovenijo dobimo kmalu iz Nemške Avstrije. V zameno za to dobimo Nemška Avstrija nekaj vagonov moke in živila.

— Rekvizicija živine v obmejnih krajih. Maribor, 22. jan. Včeraj se je tu vršilo važno zbiranje zaradi rekvizicije živine. Nemci so svoječasno po obmejnih slovenskih krajih tako kruto rekvirirali, da so sedaj skoro vsi hlevi prazni. Kmetje nimajo živine niti za lastno potrebo. Kljub temu je vnovčevalnica za živino zahtevala iz teh krajev zopet veliko število živine. Zborovalci so to zahtevo soglasno odklonili. Konteno se je dosegel sporazum, da bodo drugi spodnještajski okraj prišločili na pomoč obmejnemu kraju.

— Trgovci, obrtniki in industrijska podjetja v Mariboru kakor tudi v tem celem okrožju se pozivljajo, da se nemudoma sglasejo člani pri Slov. trgov. in obrt. društvu v Mariboru. V naši Jugoslaviji treba nam je nujno smoternega ter skupnega dela. Društvo kot tako skrbi, da se odda delo raznih uradov in zavodov le svojim članom ter se prepreči dosedajni zastopavljanje slovenskega obrtništva in trgovstva. Nadalje bo društvo imelo na razpolago ter v evidenci vse slovenske, oziroma nam naklonjene tovarne in veletrgovine, ki bodo našo trgovino in obrt s potrebno surovino itd. zalagale. Tudi se bo de skrbelo, da pridejo domači izdelki v roke kupca itd. Se mnogo drugega si je stavilo društvo kot naloge izpeljati in zato misli v najkrajšem času v zvezi z drugimi društvi prirediti velik splošni trgovski in obrtni shod. Dan tega vevaležnega shoda se bo določil v nekaj dneh ter razglasil v listih. Zato trgovci ali obrtniki, ki noče ostati osamljeni, naj se javi takoj svojemu stanovskemu društvu.

— Učiteljski žepni zapisnik za 1918-19 izide te dni. Zakasnil se je ob izrednih sedanjih razmerah iz raznih vzrokov. Cenjeni naročniki, ki se še niso oglasili, naj blagovolijo »poročiti« sestavitelju J. Jegliču.

— Društvo inženirjev v Ljubljani vabi vse člane na razgovor o našem tehničnem višokošolskem vprašanju v soboto, dne 25. t. m., ob 8. uri zvečer v dvorano mestnega magistrata.

— Nov list. V Novem Sadu je pričelo izhajati glasilo srbske radikalne stranke »Zastava«.

— Beguncem v pomoč. Ker si begunci radi naknadne begunske podpore po § 9. drž. zak. z dne 31. decembra 1917, drž. zak. št. 15 iz 1918, niso na jasnem, naznani tem potom oddelek: skrb za vojne begunce v Ljubljani, da v smislu člena III. naredbe št. 278 uradnega lista, okrajna glavarstva njih sedanjega bivališča le onim lahko pripoznao naknadno begunsko podporo, kateri ne dvmno dokazuje, da te podpore se niso prejeli. Vsak begunc mora torej prinesiti uradno potrdilo od okrajnega glavarstva njegovega prejšnjega bivališča, da mu naknadna podpora še ni bila nakazana, oziroma od pristojnega davčnega urada, da mu še ni bila izplačana. Brez takega potrdila se mu naknadna podpora tu ne more izplačati.

— Beguncem. Vsi delotvarne naredbe poverjenika za narodno brambo se pozivljajo begunci, da najkasneje do 31. januarja t. l. pismeno prijavijo po možnosti vse škode, ki so jim vsled vojne nastale na premočninah in nepremočninah, kakor tudi vse neopravljane terjatve naprav bivšemu erarju, zlasti terjatve za neplačane rekvizicije in terjatve, ki izvirajo iz vojnodajstvenega zakona. Prijave naj se pošljejo posredovalnemu uradu za begunce v Ljubljani, Dunajska cesta št. 38, I. nadst. Posebne tiskovine za prijave se ne izdajajo.

— Orožništvo in vpoklic vojaštva. V pojasnilo k notici lista »Jugoslavija« z dne 19. januarja 1919 glede vojaških obvezancev naslovljeno na poverjenika za notranje zadeve, si usoja višje orožniško poveljstvo prijaviti, da nadzira orožništvo na podlagi obstoječih zakonov kakor doslej tudi sedaj pravočasni odziv vpoklicancev ter so se izventega izdala tudi tozadevna navodila. Žalibog se delajo orožništvo, posebno od strani posameznih občinskih zastopnikov v toliko težkoče, da isti ali ne smatrajo zadevo dovolj resnim, ali ne nastopajo s potrebno energijo, da bi tako prisilili obvezance vsaj moralno k odzivu. Na vse orožniške postaje je izšel strog ukaz, vse vpoklicance nadzorovati, da se nemudoma odzovejo pozivu, oziroma iste k vojnopolništemu poveljstvu eskortirati. Višje orožniško poveljstvo pa se zanaša na vse merodajne činitelje, da postavijo ves svoj vpliv v to svrhu, tako da teh strogih odredb ne bo treba uporabljati in upa, da posveti vsak vpoklicanec vse svoje moči v službo ogroženi, s tolikimi žrtvami pridobljeni svobodni domovini.

— Višje orožniško poveljstvo.

— Kje je takozvani »Soški zaklad« (»Isontofond«)? Nabirali smo v zaledju, v etapi, na fronti za ta zaklad in prispevati moštvo, podčastniki, častniki mesečno prostovoljne prispevke na ta način, da se je vsakemu enostavno odtegnil določeni znesek. Bog ne daj, da bi se bil drznil kdo temu upirati! — Ta zaklad, ki mora znašati vsaj par milijonov kron, — upravljal ga je pl. Bo-roeviča štab, — se je kasneje izročil neki centralni upravi na Dunaju; kateri, ne vem. — Namenjen je bil vdovam in sirotam v soških bitkah padlih vojakov, torej so prizadete zlasti slovenske in hrvatske rodine. — Kje je ta »Soški zaklad«? — Naj se pri likvidaciji in končnem obračunu ne pozabi nanj!

— Uradni list Narodne vlade SHS v Ljubljani. Izšli sta 39. in 40. številka.

— Razpis službe šolskega sluga. Na gimnaziji v Novem mestu je namestiti stalnega šolskega sluga s sistemiziranimi službenimi prejemki, s pravico do službenega stanovanja in službene obleke, oziroma denarnega namestika zanj. Prosilci naj pravilno kolokvane in s šolskimi izpričevali, izpričevalom o znanju jezikov in dosedanjem službovanju ter z uradno-zdravniškim izpričevalom o zdravstvenem stanju opremljene prošnje vložijo do 31. marca 1919 pri višjem šolskem svetu v Ljubljani. Vojni invalidi, ki so sicer sposobni za tako službo (§ 1. zakona z dne 25. januarja 1914, drž. zak. št. 15), imajo prednost v smislu naredbe Narodne vlade SHS v Ljubljani, št. 115, z dne 20. novembra 1919 (U. L. št. 12).

— Prodaja telic, bikov in konj. Na deželni pristavi v Medvodah se bo prodalo prihodnji ponedeljek, 27. januarja 16 telic, 2 bika in 5 konj. Opozarjamo na to prodajo naše živinorejce.

Ljubljanske novice.

Iz Železniški minister g. Jovanović se te dni mudi v Ljubljani. Sinoci se je v spremstvu poverjenika za promet dr. Pestotnika udeležil predstave »Smrt majke Jugoviće« v Narodnem gledališču. Dr. Pestotnik je zastopnika srbskega naroda pozdravil in občinstvo je prirejalo velike ovacije srbskemu narodu, ki je prestal težko dobo, ki se je začela na Vidov dan na Kosovem polju, in danes neuklonjen na svobodni svoji zemlji skupno s Hrvati in Slovenci gradi močnejšo domovino svobodnih, zedinjenih bratov.

Iz Slov. kat. akad. starešine vabi podpisani na sestanek v četrtek, dne 23. t. m., ob 7. uri zvečer v Rožčah Uniona. Predava Peter Klemen o svojem potovanju. — Bogumil Remec.

Iz Sestankov za gospodilne iz trgovin in pisarn se vrši danes zvečer ob 8. uri v »Krekovi« prosvetila, Alojzijeve, pritličje — levo.

Iz Občni zbor društva slovenskih sodnikov se vrši v nedeljo, dne 26. t. m., popoldne ob 2. uri v justični palači.

Iz Šentpeterske prosvetno društvo. Danes v četrtek, dne 23. t. m., ob pol 8. zvečer predava g. kancler Steska, Vabimo k zanimivemu predavanju.

Iz Odbor šentpeterske Vincencijeve konference izreka po proslavi njene 20letnice toplo zahvalo veleč. g. kan. Nadrahu za njegov cerkveni govor, igralcem in igralkam dobro uspele gledališke predstave »Oderstvo in doposetnikom se prireditve. — Pomagajmo tudi brota«, končno g. pevcev in pevkam in vsemi v bodoče vršiti delo za trpečega brata s tem,

da pristopamo kot redni ali kot podporni člani k Vincencijevi konferenci.

Iz No čakajtel v Ljubljani je bilo v času od 13. do 20. t. m. žigosanega pri komisijah denarja komaj za dobrih 10 milijonov kron. Seveda je po drugi strani naval na banke in hranilnice ogromen. Toda po mestu kroži še danes skoro več nežigosanih bankovcev nego žigosanih. Ljudje modrujejo pa tako: Ali naj grem vsak dan štempljat na novo one bankovce, ki jih na trgu ali v prodajalni pri menjavi sproti dobivam? Ali ni bolje, da se jih znehim in šele zadnji dan ali zadnje dni nese-m h komisiji tisto, kar mi je neštempljanega ostalo v rokah? Ta logika je pa prav slaba, zlasti ker so si jo prisvojili skoro vsi ljudje. Posledica bo, da bo zadnjih par dni tak naval na komisije, da marsikdo ne bo na vrsto prišel. Ker so imeli ljudje časa dosti, se komisije tudi ne bodo ozirale na tako posledice malomarnosti, temveč bodo točno ob eni popoldne na svečnico s poslovanjem prenehale. Kdor bo potem obdržal neštempljan denar, naj to pripíše lastni malomarnosti. Korist bo imela pač država, škoda pa posestnik takega denarja. Torej nesite raiši vsak dan na novo dobljene bankovce igosat, ako so še neštempljani.

Iz Državno podporo priglašeni brezposelnim v Ljubljani se nakazuje vsak petek od 9. do 11. ure popoldne na magistratu (bivša mestna posredovalnica za delo in stanovanja).

Najnovelše.

Jugoslavija bo priznana v plenarni seji mirovnega posveta.

DR. ŽOLGER TRETJI DELEGAT SRBIJE.

Zagreb, 23. januarja. Jugoslovanski dopisni urad javlja: Roberto Cantalupo poroča listu »Idea Nazionale« z dne 19. t. m. iz Pariza o priznanju tretjega delegata kraljevstva Srbije in pravi:

Tretji delegat bo dr. Žolger, ki bo zastopal Srbijo. Mirovna konferenca še ne more pripustiti delegatov kraljevstva

Koroški bagunci, zberite se v Velikovcu!

Amerika pooblastila Milesa kot razsodnika.

Gradec, 22. jan. Danes ob 6. uri zvečer se je vršila zaključna seja slovensko-nemških pogajanj radi Koroške. Pogajanja radi ureditve politične uprave na Koroškem, kakor bo začasno razdeljena, so ostala večinoma brezuspešna; le toliko je gotovo, da bo vsaka vlada na njej pridelenem ozemlju izvrševala vso upravo. Ameriški polkovnik Miles javlja, da je odobren predlog, da ameriška misija prevzame vlogo razsodnika. Preden pojde razsodišče, ki je pomnoženo po profesorju geografije Martonu in vseuč. prof. Kernerju, na lice mesta, bodo zaslišani od obeh strani veščaki, ki lahko predložijo dokumente in drug material. Slovenski veščaki bodo zaslišani v nedeljo. Slovenski zastopniki so zahtevali, da Nemci nemudoma dovolijo vrnitev koroških beguncev in jim zajamčijo popolno varnost. Nemci so ta predlog odklonili, nakar je polkovnik Miles izjavil, da polagajo Američani veliko važnost na to, da se z vseh strani dovoli popolna politična svoboda. Z ozirom na odklonitev z nemške strani je Miles naročil, naj se begunci zbero v Velikovcu, kamor pojde tudi razsodišče.

ITALIJANI PROTI JUGOSLAVIJI.

Zagreb, 23. januarja. Leonardo Azarito brani v listu »Perseveranza« Črno goro proti Jugoslaviji in pravi, da ima Italija interes na tem, da podpira Črno goro proti Jugoslaviji. — Črna gora mora dobiti Lovčen, Kotor in vso Boko. Italijani imajo za to svoje stališče napram Črni gori več razlogov. To italijansko kakor tudi črnogorsko stališče ni a priori naperjeno proti Jugoslaviji. Italijani in Črna gora so le radi tega proti Jugoslaviji, da bi Hrvatje ne požrli Srbije, Črne gore, Dalmacije in Slovenije. (Kako nežno izražena skrb!) Mi smo proti temu, da bi kdo požrl državo in narod, ki je politično, vojaško in narodno zaveznik entente. Hrvatska hoče avstrijsko rešitev jugoslovanskega vprašanja, Italijani pa žele bolj moderne, bolj kulturne rešitve v interesu vseh Jugoslovancev. (Glej dogodke v okupiranih krajih!)

Tako rešitev, kakor jo hoče Italija, zahtevajo vsi višji interesi balkanskega in evropskega mira. To zahteva tudi Črna gora, srbska opozicija in močne struje med Hrvati in Slovenci. Pred meseci je to zahteval tudi Pašić, ki je danes postal žrtev nenasitnosti raznih Trumbičev in Korošcev. (Op. ured. Na tak gluh način skriva Lah svoje imperialistično kopito.)

PREKMURSKI SLOVENCJI

Maribor, 22. jan. (Lj. kor. u.) Iz Ljutome-ra poročajo: V Prekmurju trpinčijo madžarski vojniki narod. V Bakovcih so ubili občinskega načelnika. Vse tiste, ki so na shodu 17. t. m. glasovali za Jugoslavijo, so aretirali in jih vlačijo v zapore na Ogrsko. Vojaki rekvirirajo živino, obleko itd. Prebivalstvo je popolnoma obupano.

Maribor, 22. jan. (Lj. k. u.) Iz žanestivega vira se poroča, da delajo Madžari v Prekmurju med ljudstvom jako živahno in spretno sprotno propagando. Uporabljajo za to različne ver., kjer je velik del teh Slovencev luteranski in jim natvezajo, da jim hočejo Jugoslovani vzeti vero in jezik in uvesti katoliško vero in srbski jezik. Obetajo jim, da hočejo narediti iz Prekmurja svobodno pokrajino pod madžarsko padvlado, kjer bi imelo prekmur-

Aprovizacija.

a Krompir na rdeče izkaznice A. Stranke z izkaznicami ubožne akcije, znamenovanimi s črko A, dobe krompir v četrtek, dne 23. t. m., pri Mühleisnu na Dunajski cesti po naslednjem redu: od 8. do 9. št. 1 do 90, od 9. do 10. št. 91 do 180, od 10. do 11. št. 181 do 270, popoldne od 2. do 3. št. 271 do 360, od 3. do 4. št. 361 do 450, od 4. do 5. št. 451 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 3 kg krompirja, kg stane 30 vin.

a Nasoljene kumarce za I, II, III, in IV. uradniško skupino. Stranke I, II, III, in IV. uradniške skupine dobe nasoljene kumarce v četrtek, dne 23. t. m., pri Mühleisnu. Določeni je ta-le red: I. uradniška skupina: popoldne od 8. do 9. št. 1 do 160, od 9. do 10. št. 161 do 320, od 10. do 11. št. 321 do konca. II. uradniška skupina: popoldne od 2. do 3. III. uradniška skupina: od 3. do 4. IV. uradniška skupina od 4. do 5. Vsaka stranka dobi lahko pol kg, kar stane 30 vin.

Najnovelše.

Jugoslavija bo priznana v plenarni seji mirovnega posveta.

DR. ŽOLGER TRETJI DELEGAT SRBIJE.

Srbov, Hrvatov in Slovencev, ker bo ta država šele priznana v plenarni seji mirovne konference.

Tako je sedaj mednarodni položaj nove države nespremenjen. Zato tudi Črna gora obdrži svoje zastopstvo, čeprav se je tudi ona izjavila za zedinjenje z državo SHS.

ske narečje popolno enakopravnost z madžarskim jezikom. Obetajo jim slovenske šole in urade. Ker podpirajo to propagando krepko z denarjem madžarom in židje, ki imajo ubožno prebivalstvo popolnoma v svojih rokah, se je zanimalo med prebivalstvom, posebno med nekdanjimi vojaki, sovraštvo do nas tako, da delajo celo proti nam.

SPOR V SRBSKIH STRANKAH.

Belgrad, 22. jan. »Večerne Novosti« kritizirajo v uvodniku politiko radikalne stranke in njenega voditelja Pašića in dokazujejo, da je Pašić kriv sedanjega spora z Italijo, ker ni pred nastopom Italije v vojsko nič delal, čeprav je dolžnost diplomacije, da ta spor ublaži. Noben narod ni pretrpel toliko žrtve kakor srbski, pa tudi noben narod ni imel bolj nesposobne diplomacije, kakor srbski pod vodstvom radikalne stranke in njenega voditelja Pašića.

OSTRA POLEMIKA.

Zagreb, 22. jan. »Novo Vrieme«, glasilo stranke dr. Lorkovića, kritizira ministra notranjih zadev Svetozarja Pribičevića. Pravi, da je veren učenec svojega bivšega zaščitnika grofa Stefana Tisze. List vprašuje, zakaj niso, kakor je to sklenilo Narodno veče, pokrajinski svet predložili regentu imenovanje bana, oziroma predsednikov vlad, a ti vlado. — Narodno veče je sklenilo, da spadajo prehrana, obnovitev dežel, trgovina, obrt, industrija, socialna politika, konstituenta, izenačenje zakonov v področje avtonomnih vlad, min. svet je pa vse to, ne da bi vprašal zakonodajno oblast, proglasil za skupne zadeve. Minister notranjih zadev Pribičević je pozval vse narodne vlade, naj odstopijo, kar se ne dogaja v nobenem civiliziranem društvu. Bana bi moral predlagati hrvatski sabor, medtem ko pravi notranji minister, da ima on pravico imenovati bana. Ban je imenovan ne na predlog ministrskega sveta, marveč na željo ministra Pribičevića. — Ustavne svobodščine kraljevine Srbije bi se morale izpremeniti in prilagoditi državi SHS, da se zajamči večja politična svoboda in omogoči sestava konstituantne kot popoln izraz volje naroda. Ministrski svet je za imenoval odbor za ustavo vse kraljevine, in v tem odboru ni niti enega Hrvata. Tako se dela, čeprav je bilo sklenjeno, da se morajo vsi sklepi o organizaciji države predložiti Narodnemu veču v odobrenje. Ministrski svet je prekoračil svoj delokrog. Ministrski svet ima pravico, da predlaga državnemu veču spremembo ustave, nima pa pravice, da sam odreja, ker je to avstrijski absolutizem. Dalje je nenavadno to, ker ministrski svet odreja, da bo za državno veče veljal poslovnik srbske skupščine. Ta poslovnik je lahko najboljši, vendar ima parlament pravico, da sam določi poslovnik. To ni demokratično. Pribičević, ki je spiritus movens ministrskega sveta, se je pokazal kot dober učenec nekdanjih samodržcev, toda kot slab umetnik.

HRVATI DOBILI PREMALO MANDATOV.

Zagreb, 22. jan. »Obzor« se bavi z delegati za državno veče in konstatira, da so Hrvatje dobili premalo mandatov, Srbi pa preveč.

NOVI BAN V BELGRADU.

Belgrad, 22. jan. Novoimenovani hrvatski ban dr. Paleček je dospel semkaj, da bo zaprežen.

RUSKI GENERAL V ZAGREBU.

Zagreb, 22. jan. Danes je prišel v Zagreb ruski general Šterbačev, bivši poveljnik v Rumuniji. Odpotoval je takoj na Reko.

POTOVANJE NEMSKIH VOJAKOV V JUGOSLAVIJO.

Maribor, 22. januarja. (Lj. k. u.) Glede potovanja pripadnikov nemške »Volkswehr« in drugih oddelkov nemško-avstrijske vojske v področje štajerskega obrambnega poveljstva velja odredba Narodne vlade v Ljubljani, uradni list XXII, pod 262, odstavek I, § 3., točka c. V potnem listu mora biti označeno, za katero svrhu hočejo odpotovati v področje obmejnega poveljstva n. pr. v nujnih rodbinskih razmerah, zaradi nujnih uradnih zadev, zaradi dopusta itd.). Pripominja se pa, da morajo vsi, ki so pripadniki nemski »Volkswehr« in drugim oddelkom nemško-avstrijske vojske in so dobili dovoljenje za odpotovanje, potovati le v uniformi, s kokardo na čepici in brez orožja.

Kdo ve kaj o Ivanu Šorn iz Dobena št. 5, p. Mengeš, vojnom ujetniku na Ruskem, Kurbanska oblast st. Bereznansky? Prosi se, sporočiti očetu Janezu Šorn, posestniku, Dobeno št. 5, p. Mengeš.

Zamenjana suknja. V nedeljo, 12. januarja, je bila v gostilni pri Jagodici v Kamniku zamenjana nova suknja z imenom F. H. Ker je oseba znana, se prosi, da jo zlepa takoj vrne gostilničarju, kjer dobi tudi svojo, sicer se bo drugače poskušala.

Izgubila se je srebrna verižica z obeskom od Stožice do Trzina. Pošten najditelj se

prosi, da jo odda proti nagradi organistu na Crnučah.

Izgubila se je v soboto zvečer 18. t. m. po gledališki predstavi siva boja na poti od gledališča do Elizabetne ceste. Pošten najditelj naj jo vrne na Elizabetni cesti št. 7 L nadstropje, proti dobri nagradi.

Dotična oseba, ki je vzela pomotoma v soboto v dolenskem večernem vlaku pletenico, se prosi, da jo takoj odda pri vratarju na Dolenskem kolodvoru.

Nasla se je mala vsota denarja. Dobi se v Zibertovi trgovini v Prešernovi ulici.

Izgubila se je črna denarnica z večjo vsoto denarja od št. Vida do Ljubljane. Pošteni najditelj se prosi, da jo odda proti nagradi Ivani Brezeljnik, Poljane, p. St. Vid nad Ljubljano.

Dotična ženska z dežele se prosi, da priinese dožnik nazaj, ker je bil pomotoma zamenjan v trgovini Ivanka Praprotnik, Sv. Petra cesta 20, Ljubljana.

Izšla je brošura »Umor v Sarajevu«. — Prijetno štilizirana knjižica nam pekaže glavne krivice svetovne vojne, uvede pa nas tudi v trile razmere avstrijskega dvora. Brošura

služi kot komentar k Zibertovemu delu »Der Mord von Sarajevo und Tiszas Schuld an dem Weltkrieg«, obenem pa tudi kot samostojna razprava. Obe knjižici se dobijo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani in staneta prva 1 K, druga 5 K.

Izšla je nova knjiga. Je to Poljančev prevod Federerjevega dela »Patria«. Snov za to zgodovinsko povest je zajeta iz irske junaske borbe proti kalvinizmu in angleizmu. Knjiga je vsestransko priporočena. Broširan izvod stane 2 K 70 vin. in ga dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Prispevalje za sklad S. L. S.

Proda se: oljnat barvana slika, divan, omar, podob, pritlikavec za na vrt, damske čevlje za hribolazce (gojserce), knjige (Gartenlaube), risalo orodje, tonet miza za otroke, svilena šerpa, senčnik za plinovo svetiljko. Naslov pove uprava lista pod št. 563.

Išče se deklica za vsa domača dela, katere zna tudi nekoliko kuhati, snažna in poštena, z letnimi izpričevanji k mali rodbini proti dobri plači in oskrbi. Nastop takoj. Ponudbe na gospo G. pl. Jurjevič, soproga lekar-narja, Varaždin, Trg slobode.

5 m. močnega modrega blaga (šifra 65 cm), nova uniforma (italij.), 2 dobro ohranjena dežna plašča, 1 par novih močnih, moških čevljev je poceni naprodaj. Ogleda se Ljubljana, Breg 8 L. levo.

Svelike na karbid za vsako uporabo v veliki množini naprodaj. Vprašanja pod šifro »Karbid-svit 559« na upravo lista.

Proda se: krasen, rudeč, plišast prt, emajlir. umivalna garnitura, čajnik, lončena peč in brunolin. Kje, pove uprava lista pod št. 560.

Prodajalka in učenka stanujoča v Ljubljani, ki ima veselje do papirne stroje, se sprejme v trgovini M. Tičar, Ljubljana.

Volilica dve leti starega, lepega, ki zna voziti, zamenjam s kravo, brejo telico, teletom ali ga pa prodam. Ogleda naj se v Klečah št. 23, p. Jezica pri Ljubljani.

Pošteno dekle v starosti 23 let, posestnica na deželi z gostilno in trgovino se želi v svrhu živitve seznaniti s poštenim mladeničem, ki ima stalno službo. Resne ponudbe s sliko se prosi pod šifro »Zajamčena tajnost 558« na upravo »Slovenca«.

Večjo množino **toaletnega mila** zelo finega glicerina kupi v malih komadih imam na prodaj. Izredna prilika. Kvalora, Ljubljana, Rimska cesta 12 LII.

Dve posleji in površnik za 10 do 12 letnega dečka prodam. Ogleda se lahko od 3 do 5 ure popoldne, kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 551.

Luxus avto za šest sedežev, komplet s pnevmatikami se kupi. Ponudbe je poslati na upravo lista pod šifro »S 32«.

Pnevmatiko, staro, rabljeno, kupi s kolesi, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 14. 545

Laščina Kdo prevzame pouk proti dobremu honorarju. Naslov na upravo pod »Laščina«. 546

Usnarskega pomočnika in učenca sprejme Jos. Prašnikar usnar Medija-Izlake 10.

Mobilovno sobo s prostim uhodom išče uradnik. Naslov na upravnitvo pod »Uradnik 552«.

Krepak fant, 17 let star z dežele, želi vstopiti h kakemu obrtniku, najraje strojnoključničarske stroje, mehaniku ali pa v kavajenec. Zeli se hrana in stanovanje. Cenjene ponudbe pod »Srečko 1902/547« na upravo »Slovenca«. 547

Pohišstvo za spalnico in kuhinjo se takoj ugodno proda ali zamenja s pohištvom in stanovanjem v Gradcu. Naslov pove uprava lista pod št. 565.

Ogle večjo množino proda trvdka A. KUŠLAN, Karlovska cesta 15, v Ljubljani. — Dalje se odda tudi večjo množino vermet-vina sladkega

Cerkovnik in vratar z večletnim spričevalom, 38 let star, neženjen, vešč slovenskega in nemškega jezika, išče službo ali kaj primerne. Naslov: JANEZ VAVPOTIČ, v Pušnici 30, Pošta Ormož na Dravi.

Varuhinja zanesljiva in dobrasrčna se sprejme k 3 otrokom. Starost 25 do 40 let. Dobra plača. Naslov pove uprava »Slovenca«. 358

Jabčnega kisa 20 hektolitr imam na prodaj. Franc Potočnik, gostinčar, Dravska vas, p. Piberk, Koroško. 315

Vino, dobro, staro in silovoko ima naprodaj veeposest. Ivan Samec, Spilje (Spilfeld) št. 111 na Štajarskem.

Lep glasovir krasen glas in otroška poseljska, skoraj nova, na prodaj. Naslov pove upravnitvo lista pod št. 480. Ogled od 10. do 2. popoldne.

Zivo aplo v vagonih dobavljaj najceneje Valentin Urbančič, Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 1.

Prodajalka, prvovrstna moč, z dobri-spekerijske stroje se sprejme. Stanovanje in hrana v hiši. Pismene ponudbe na trvdko Iv. Parčan v Ljubljani.

Gospodinja išče sobo če mogoče z plačo lahko nekaj v žilvih. Ponudbe pod »saimčna soba« na upr. »Slovenca«.

Pogreša se Josip Kozlevčar, ki je bil skozi 3 leta v ruskem ujetništvu v Skobelevu v Aziji. Kdor kaj ve o njem, naj izvoli sporočiti na naslov: Franc Mirtič, Zagreb, Llica 208. (388)

Strojarno z vodno močjo v Jugoslaviji sprejmem v najem. Cenjene ponudbe na upravnitvo tega lista pod »Strojarna št. 526«.

Ukradena je bila na Sv. Petra cesti št. 333h ožiz pred-soba g. Mirkota Strical kratka, težka zimska suknja, črne barve z velikim perzijskim ovratnikom. V suknji je bilo 350 kron denarja. Pred nakupom se svari. Kdor bi kaj izvedel o tem, dobi dobro nagrado. 528

Doletnjega semena 400 kg proda po 10 K Jan. Homan, Metlovo, pošta SINCAVAS na Koroškem.

Krema za britje
najboljša kakovost, rabljiva brez vode. 1 porcelan. lonček K 6—1 tucat 60 K.

Milo za britje
pristno, najboljša vrste 1 kos 3 K 1 tucat K 30—. — Pošilja proti naprejšlatvi denarja
M. JUNKER, eksportna trgovina Zagreb 39, Petrinjska 3 III Hrv.

POZOR!
Samo tako dolgo, dokler je blago v zalogi!
Zimsko blago, kakor na primer: moške nogavice, zaplestnice, zimske čepce, pasovi (Leibbinden), ženski jopiči brez in z rokavi, moški jopiči in volneni otroški jopiči se po posebno nizkih cenah oddajo.
Eksportna hiša LUNA, Maribor št. 75.

Toaletno milo SCHICHT
pravo brez primesi, 100 gramov čiste teže, kos K 4—, razpošilja po povzetju
445(4) Anton Jelenec, Tržič na Gorenjskem.

Edina slovenska veletrgovina umetnega cvetja in pogrebni-potreščin

Anton Z. Finžgar VARAŽDIN (HRVATSKO)
dobavlja samo na debelo: umetno cvetje, nagrobne vence, okraske, noge in tapete za rakve, tančice, mrtvaške čevlje i. t. d.
Svoji k svojim! :: Svoji k svojim!
Št. 34-pr.

Usnjene čevlje
po novih cenah v vseh oblikah in velikostih zopet razpošilja
»Cevljarska zadruga«
Miren, začasnó Vrbovec, p. Mozirje, Zahtevajte cenike!

Dobro naložen denar.
Naprodaj je:
5 lepih stavb. parcel,
2 baraki, 10x40 m,
bukova drva na m'.
Pojasnila daje lastnik sam. Fr. Martinec, mestni tesarski mojster, Ljubljana, Prato št. 8. 508

Zahvala.
Vsem onim, ki so nam ob prebitni izgubi našega iskreno ljubljene sina, brata
Andreja Groblerja ml.
lajšali gorje, izrekamo tem potom najprisernejšo hvalo. Posebno se zahvaljujemo čast. g. župniku upravitelju Osolniku ter čast g. Kragelju. Zahvaljujemo se dalje Zagorske-mu šokolu in pevcom za žalostinke, dalje gg. ravnatelju Balogh, inženjerju Gleisnerju ter srbskemu častniku iz Zagorja najsrčnejša hvala.
Hvala vsem, ki ste prišli od blizu in daleč kropiti in spremit pokojnika na njega zadnjem potu.
Medija-Izlake, 21. januarja 1919.
Zalujoča rodbina Groblerjeva.

Razglas.
Dne 26. t. m., v nedeljo ob 2. uri popoldan, se bo prodajalo potom javne prostovoljne dražbe na licu mesta poleg pivovarne in orožniške postaje na Vrhniki, **posestvo** obstoječe iz velike močno zidane stavbe, katere je zelo primerna za ureditev kakršnekoli trgovine, gostilne, večje obrti ali podjetja.
Zadaj postopja prostorno dvorišče in krasen sadni vrt; ob vrtu teče Ljubljanka. Vodovod v hiši; tudi električna razsvetljava bode na razpolago. Poleg tega parcela 4 njive posejane s pšenico v meri ca 4000 m². Cenjeno je v skupnem K 70.000, proda pa se tudi njave na željo kupcev posebej.
Resni kupci se vlijudno vabijo na lice mesta.

Vino naprodaj!
Ljubljana
Mestni trg št. 13
je naprodaj staro dobro vino — »Opolo« po K 10-80 liter in druga dobra cenejša vina. 554

PISEMSKE ZNAMKE
jugoslovanske, hrvatske, bosanske, avstrijske, italijanske, kakor tudi vojne in vojno-poštne znamke kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah. Ponudbe s ceno in event. vzorci na: A. Weisz, trgovina pisemskih znamk na Dunaju L. Adlergasse 3. 470

Kolarski pomočnik
samostojen delavec kot vodja dobro opremljene delavnice se sprejme. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru.
Frančiška Aleš, Kleče, pošta Dol pri Ljubljani.

KARBID
od 100 kg naprej v železno-pločevinastih zabojih v vsaki množini razpošilja točno proti predplačilu. Tvorilca za dušik, d. dr. v Rusah pri Mariboru. Nadaljna pojasnila se pri omenjeni tvornici na razpolago. 303

Večji denarni zavod v Ljubljani razpisuje mesto
URADNIKA-BLAGAJNIKA
s takojšnjim oz. poznejšim nastopom. Plača po dogovoru. — Prednost imajo tisti, ki so te stroje večji in zamorejo položiti kavejco do 10.000 K. Opremljene prošnje je nasloviti na poštali predal št. 2, Ljubljana, do 1. februarja t. l.

Miši, podgane, stenice, ščurki.
in vsa golazen mora poginiti, ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim mišim K 2, za podgane in miši K 3—, za ščurke K 5—, tinktura za stenice K 2—; posebno močna tinktura za stenice K 3—; uničevalec moljev K 2—; prašek proti mršom 3 in 4 K; tinktura proti ušem pri ljudeh K 5—; mazilo za uši pri žitih K 2—; prašek za uši v obleki in postlin K 2—; tinktura za bolhe pri psih K 1.00; tinktura proti mršom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3—. — Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Junker, Zagreb 39., Petrinjska ulica 3.

Razpis službe.
Pri mestnem magistratu ljubljanskem je stalno popolniti služba
mestnega živinozdravnika II. razr.
v X. čin, razredu mestnih uradnikov ljubljanskih. Prosilci za to službo morajo biti diplomirani živinozdravniki ter so v vsem ostalem za to službo merodajna določila službene pragmatike za mestne uradnike.
Primerno opremljene ter s dokazili o študijah ter o dosedanjem službovanji opremljene prošnje, vložiti je najkasneje
do 5. februarja 1919
pri predsedstvu mestnega magistrata. Zakasnele ali pomankljivo prošnje se ne bodo vpoštevale.
Mestni magistrat ljubljanski,
dne 18. januarja 1919.

Veliko mestno posesivo v Gradcu
je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Obstoječe: iz stanovanjske hiše, hlevi in drugi prostori, ki bi bili pripravljeni tudi za jahalnico. Centralna lega ob treh cestnih frontah s 6 stavbišči vred. Naslov pove upravo tega lista pod št. 541.

Posestvo naprodaj:
obstoječe iz lepe hišice iz 8 do 10 prostorov, hlev za 10 glav živine, lepega kozoletca itd. ter 24 oralov bukovega gozda in 12 oralov njiv, travnikov in drugega ozemlja. Skupno 36 oralov. Leži ob južni železnici, tik Save, 10 minut od kolodvora, na cesti. Cena K 60.000 z inventarjem vred. Proda se radi preselitve lastnika. Natančneje pod »poštni predal št. 76« Ljubljana.

DELOVODJA
za nadzorovanje delavcev, nadalje
4 tesarji in 2 mizarja
Ponudbe na Vinko Majdič, valjni mlin v Kranju. 544

Izurjene likarice
za moške srajce in likarice k strojem, se proti dobri plači sprejmejo za stalno. — Vpraša se pri Karlu Hamannu v Ljubljani, Mestni trg 8.

! Trgovski lokal !
s skladiščem v sredini mesta se išče za takoj ali pozneje proti visoki odkupnini. — Ponudbe pod »K 10.000« na upravnitvo »Slovenca«. 192

Izurjena prodajalka
papirnat ali galanterijske stroje se išče. Ponudbe s spričevali in event. sliko naj se pošljejo do 30. t. m. na trvdko Gortičar & Leskovšek v Celju.

Dr. Botteri
primarij okulističnega oddelka deželne bolnice ordinira do preklica samo — dopoldne —
od 11—12.

Pohišstvo
naj se oglasi takoj
v zalogi pohištva Vido Bratovž
Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Pozor! Došlo je večje število
slamoreznice
trpežne konstrukcije v rarnih izpeljavah. Vsak, ki potrebuje slamoreznico, naj se pride kupiti takoj, ker je povpraševanje za njimi zelo veliko.
V zalogi so tudi vsakovrstni drugi stroji. 275

Franco Hitti
zaloge poljedelskih strojev, Ljubljana, Martinova cesta 2.

Premogokop
in 24 oralov zemljišča v bližini Celja takoj na prodaj. Preračunjeno je najmanj 800 tisoč ton črnega premoga. Najbolje naložen denar. Proda se samo Jugoslovonom. Poizvedbe pod naslovom »Premogokop« pošta Rimske toplice.

Varuhinja zanesljiva in dobrasrčna se sprejme k 3 otrokom. Starost 25 do 40 let. Dobra plača. Naslov pove uprava »Slovenca«. 358

Jabčnega kisa 20 hektolitr imam na prodaj. Franc Potočnik, gostinčar, Dravska vas, p. Piberk, Koroško. 315

Vino, dobro, staro in silovoko ima naprodaj veeposest. Ivan Samec, Spilje (Spilfeld) št. 111 na Štajarskem.

Lep glasovir krasen glas in otroška poseljska, skoraj nova, na prodaj. Naslov pove upravnitvo lista pod št. 480. Ogled od 10. do 2. popoldne.

Zivo aplo v vagonih dobavljaj najceneje Valentin Urbančič, Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 1.

Izdaja konzorcij »Slovenca«

Dr. Botteri
primarij okulističnega oddelka deželne bolnice ordinira do preklica samo — dopoldne —
od 11—12.

Premogokop
in 24 oralov zemljišča v bližini Celja takoj na prodaj. Preračunjeno je najmanj 800 tisoč ton črnega premoga. Najbolje naložen denar. Proda se samo Jugoslovonom. Poizvedbe pod naslovom »Premogokop« pošta Rimske toplice.